

SPRAWOZDANIE
ZWIĄZKU MŁODZIEŻY POLSKIEJ
MĘSKIEJ
w Przemyślu
za rok
1929.

PRZEMYŚL
Nakładem Związku Młodzieży Polskiej Męskiej.
1930.

SPRAWOZDANIE
ZWIĄZKU MŁODZIEŻY POLSKIEJ
MĘSKIEJ
w Przemyślu

za rok
1929.

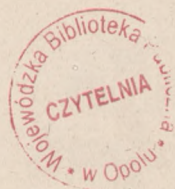
Kolekcja
Emila Kornasia

PRZEMYŚL
Nakładem Związku Młodzieży Polskiej Męskiej.
1930.

TREŚĆ:

I. Uwagi wstępne.	str.	3
II. Związkowy Zjazd Delegatów	„	4
III. Działalność Rady Związkowej	„	5
IV. Działalność Zarządu Związku	„	6
V. Praca programowa Związku	„	8
VI. Sprawozdanie finansowe Związku	„	9
VII. Program pracy i budżet na rok 1930	„	12
VIII. Działalność Stowarzyszeń	„	13

CM KEK

317572

Z drukarni Pospiesznej w Przemyśle.

Wpisano do Księgi Akcesji

Akc. D1 nr 84 /2012/ CM

I.

Uwagi wstępne.

Rok rocznie przedkłada Związek, jako diecezjalna centrala Stowarzyszeń młodzieży, sprawozdanie ze swej pracy i ze stanu Stowarzyszeń do Związku należących. Sprawozdania te przeznaczone są dla samej młodzieży zorganizowanej, dla jej Opiekunów i Przyjaciół i dla całego społeczeństwa katolickiego, które jak z jednej strony ma obowiązek popierania pracy wychowawczej nad młodem pokoleniem, tak z drugiej strony powinno być o tej pracy i jej przejawach należycie informowane.

Sprawozdania roczne są w historii Związku ważnym wydarzeniem — bo oparte na dokładnych cyfrach statystycznych, są przeglądem sił organizacji, odkrywają jasne i słabe jej strony, wskazują na postęp lub załamanie się pracy, są wreszcie reklamą Stowarzyszeń i Związku i dlatego oczekiwane są z wielkim zainteresowaniem tak przez samą młodzież, jakoteż przez współpracowników i sympatyków naszej organizacji.

Tegoroczne sprawozdanie nie wykazuje wprawdzie wzrostu Związku i rozmachu w jego pracy, co do pewnego stopnia ma przyczynę w 9-cio miesięcznej chorobie sekretarza generalnego, — jednak czytelnik, który głębiej spojrzy poza skromne cyfry sprawozdawcze, potrafi należycie ocenić trud i wniknąć w opłakane nieraz warunki w jakich nasza młodzież żyje i pracuje a które mocą swojej wiary i wysiłków chce przekształcić na dobrobyt własny i szczęście współbraci.

Niechże wtedy idzie to sprawozdanie z ręki do ręki, niech woła głośno i natarczywie o **powszechne i żywiołowe zainteresowanie się sprawą katolickiego wychowania młodzieży** pozaszkolnej i niechaj zjedna dla tej sprawy jak największe szeregi zwolenników, którzyby dobrą radą, przykładem i pomocą materialną ułatwili nam spełnienie wielkiego zadania, jakim jest: „Królestwo Chrystusowe na ziemi”!

Związkowy Zjazd Delegowanych S. M. P.

Zjazdy Delegatów, w których biorą udział przedstawiciele wszystkich Stowarzyszeń do Związku należących, są najwyższą władzą w Związku, a zadaniem ich jest kontrola działalności zarządu Związku, oraz ogólne wytknięcie planu pracy na przyszłość.

IX. Zjazd Delegatów odbył się dnia 30 czerwca 1929 r. w Przemyślu w sali „Domu Katolickiego“ pod przewodnictwem Ks. Andrzeja Gorczyca, przy udziale 130 członków reprezentujących 35 Stowarzyszeń związkowych, prócz osób starszych, patronów i gości, w których liczba dochodziła do 30.

Podczas Zjazdu wygłoszono trzy referaty:

- 1) **„Wychowanie fizyczne i przysposobienie wojskowe w S. M. P.”** — refer. P. Kpt. Jüngst z D. O. K. Przemyśl. W związku z referatem uchwalił Zjazd Delegatów następującą rezolucję:

„IX. Zjazd Delegatów po wysłuchaniu referatu fachowego p. t.: „Wychowanie fizyczne i przysposobienie wojskowe w S. M. P.“ — uchwała i postanawia obudzić i ożywić dział w. f. i p. w. w każdym Stowarzyszeniu, przy wydatnej pomocy Urzędu W. F. i P. W. D. O. K. Nr. X. i Komendantów powiatowych w tem zrozumieniu, że z korzyściami dla zdrowia ciała jednostki wiąże się patriotyczna gotowość służby Ojczyźnie na wypadek napaści nieprzyjaciela”.

- 2) **„Sprawozdanie z działalności Związku za rok 1928”** — refer. Ks. Marcin Tomaka.

Nad sprawozdaniem wywiązała się obszerna dyskusja, w której zabierali głos delegaci z kilkunastu Stowarzyszeń i przedstawiciele patronatów. Owocem dyskusji było uchwalenie wniosku Komisji Rewizyjnej zatwierdzającego zamknięcie rachunków i planu pracy zarządu Związku, oraz rezolucji — o obowiązkowym abonamencie pism organizacyjnych w następującem brzmieniu:

„W przeświadczeniu niewątpliwem, że jak najszersza pożyteczność czasopism organizacyjnych t. j.: „Kierownika Stowarzyszeń“ i „Przyjaciela Młodzieży“ przez każdego członka należącego do Stowarzyszenia daje uświadomie-

nie i zrozumienie pożytku z pracy w naszej organizacji — IX. Zjazd Delegatów po wyłuszczeniu uchwały Rady Naczelnej Zjednoczenia Młodzieży Polskiej o obowiązkowym abonamencie, godzi się i postanawia uchwałą w roku następnym podnieść obowiązkowy abonament „Przyjaciela Młodzieży” z 50⁰/₀ do 75⁰/₀, według ilości członków wykazanych w sprawozdaniu Związku za rok 1928”.

3) **„Stowarzyszenie szkołą nauki, pracy i cnoty“** — refer. Ks. Prałat Wojciech Tomaka.

Odnosnie do tego referatu Zjazd uchwalił następującą rezolucję :

„Z uwagi na niezbędną potrzebę większego wyrobienia wewnętrznego jednostki, a przez nią społeczeństwa, IX. Zjazd Delegatów Młodzieży Męskiej po wysłuchaniu referatu p. t.: „Stowarzyszenie szkołą nauki, pracy i cnoty” — uchwała i postanawia w kierunkach pracy Stow. uwzględniać więcej niż dotąd wyrabianie charakteru młodzieńca-Polaka, przez wdrażanie cnót życia religijnego, wpajanie zalet słowności, obowiązkowości, punktualności i sprawiedliwości, gdyż jedynie z tego pogłębienia wyrósć może członek społeczeństwa z charakterem.”

Oprócz spraw powyższych Zjazd załatwił ponadto szereg spraw organizacyjnych jak: wybór Rady Związkowej, uchwalenie składki związkowej na rok 1929 i t. p.

III.

Działalność Rady Związkowej.

Według statutu S. M. P. organem nadzorczym z ramienia Zjazdu Delegatów, a zarazem doradczym dla zarządu Związku jest Rada Związkowa. W roku sprawozdawczym składała się ona z następujących osób :

- 1) Ks. Andrzej Gorczyca — Przemyśl, prezes Rady Zw.
- 2) Ks. Stanisław Dylong — Przemyśl.
- 3) P. Józef Gdula — Krasieczyn.
- 4) Ks. Franciszek Haba — Świętoniowa.
- 5) Prof. Władysław Karwański — Przemyśl.
- 6) P. Józef Klepacki — Przemyśl.
- 7) Dyr. Marjan Nowosielski — Przemyśl.
- 8) Ks. Prałat Dr. Wojciech Szmyd — Przemyśl.
- 9) Ks. Marcin Tomaka — Przemyśl.
- 10) Prof. Władysław Tutek — Przemyśl.
- 11) Dyr. Karol Włodarczyk — Przemyśl.

- 12) Dyr. Wawrzyniec Bieniek — Przemyśl.
- 13) Pułk. Romuald Kwiatkowski — Przemyśl.
- 14) Kier. szk. Walenty Kafel — Łowisko.
- 15) Dh. Bronisław Mikoś — Przemyśl.
- 16) Dh. Mieczysław Siatkowski — Nizankowice.

Rada Związkowa odbyła w ciągu roku 2 posiedzenia w dniach: 17 maja i 13 listopada 1929 r.

Z łona swego wybrała Rada następujące komisje: 1) rewizyjną, 2) przysposobienia rolniczego, 3) wychowania fizycznego, 4) finansowo-propagandową. Komisja rewizyjna dokonała kontroli rachunków w dniu 25 maja 1929 r. Inne zaś komisje przygotowały z zakresu swej działalności materiały na posiedzenia plenarne Rady.

Oprócz tego prezes Rady odbył kilka konferencji z zarządem Związku na temat aktualnych spraw organizacyjnych.

Rada Związkowa w której zasiada szereg wybitnych pracowników społecznych, czuwała nad wypełnianiem ogólnego programu pracy i wspierała zarząd Związku swemi cennymi wskazówkami, za co jej członkom na tem miejscu składamy wyrazy wdzięczności.

IV.

Działalność Zarządu Związku.

PRACOWNICY ZWIĄZKU.

Zarząd Związku, który według ustaw organizacyjnych jest organem wykonawczym Rady Związkowej i czynnikiem odpowiedzialnym za pracę i rozwój Związku, stanowi sekretarz generalny, który agendy swe spełnia przy pomocy biura związkowego, czyli tak zwanego Sekretarjatu generalnego. Obowiązki sekretarza pełni od roku 1925 Ks. Józef Matusz. W czasie zaś jego 9-cio miesięcznej choroby zastępczo prowadził Sekretarjat Ks. Marcin Tomaka sekretarz generalny Związku Młodzieży Żeńskiej, który mimo nawału swych prac, zawsze z całym oddaniem się, pilnował spraw Związku, za co niech na tem miejscu przyjmie serdeczną podziękę, jako niewspółmierną nagrodę za poniesione trudy i troski.

W biurze Sekretarjatu generalnego zatrudnionych było w roku sprawozdawczym prócz sekret. jener. trzy osoby a to: 1) p. Karol Błotnicki jako kierownik biura i oddziału handlowego — 2) p. Julian Göttlich (od września) jako kierownik wydziału wychowania fizycznego i 3) chłopak do posyłek.

Okazyjnie, zwłaszcza w okresie większego nawału pracy, udzielała swej życzliwej pomocy p. Zofja Arbertówna sekretarka Związku żeńskiego, za co Jej na tem miejscu należy się również podziękowanie.

a) Działalność wewnętrzna.

Praca biurowa zarządu Związku obejmowała załatwianie korespondencji z Stowarzyszeniami, bratnimi Związkami, Zjednoczeniem i instytucjami, a następnie prowadzenia akt i statystyki Stowarzyszeń, oraz księgowości związkowej. Biuro Związku mieszczące się przy ul. Katedralnej Nr. 18. a. obejmowało 2 pokoje i otwarte było w dni powszednie od 9—12 i od 3—6.

Korespondencji otrzymało biuro 1692 wysłało zaś ponad 1400 nie wliczając tutaj odezw, okólników i listów masowych wysyłanych do patronatów i Stowarzyszeń. Wiele spraw organizacyjnych załatwiało biuro przez wydawanie drukowanego okólnika p. t. „Doniesienia Związku”, który wyszedł w siedmiu zeszytach o łącznej liczbie 56 stron drukowanych w nakładzie 800 egzemplarzy. Okólnik otrzymywali członkowie Stowarzyszeń, patronowie, wicepatronowie, członkowie wspierający, władze szkolne i instytucje oświatowe.

Wiele zajęć dawała pracownikom związkowym Składnica pomocy organizacyjnych, której obroty i stan finansowy przedstawiają cyfry podane w zamknięciu rachunkowem Związku.

Działalność pozabiurowa dotyczyła kształcenia zarządów Stowarzyszeń, zakładania nowych i kontrolowania istniejących placówek, oraz utrzymywanie łączności z organizacjami społecznymi i propagandę myśli związkowej wśród społeczeństwa.

W roku sprawozdawczym odwiedził sekretarz generalny 14 Stowarzyszeń, a oprócz tego urządził zarząd Związku 8 jednodniowych kursów dla członków S. M. P.

b) Działalność zewnętrzna.

Praca Związku byłaby w wielu kierunkach niewystarczająca, gdyby jej nie wspomagała centrala ogólnopolska, jaką jest Zjednoczenie Młodzieży Polskiej w Poznaniu. Dlatego ze Zjednoczeniem porozumiewał się Związek bardzo często w wielu sprawach organizacyjnych i stosował się pilnie do poleceń zawartych w okólnikach, czy też rozporządzeniach Zjednoczenia.

Z Władzą kościelną utrzymywał Związek, jako katolicka organizacja młodzieży jak najsilniejszy kontakt. Sekretarz ge-

neralny informował też zawsze Zwierzchnika i Protektora Związku Najprzew. Ks. Biskupa Ordynariusza o stanie Związku i wszystkich jego poczynaniach.

Władze świeckie, szczególnie szkolne i wojskowe starał się Związek zainteresować sprawą młodzieży pozaszkolnej i w tym celu przesyłał im do wiadomości drukowane okólniki i zapraszał ich przedstawicieli na Zjazdy i uroczystości organizacyjne. Tutaj z uznaniem podkreślić należy życzliwość z jaką do naszego Związku odnosi się tutejsze D. O. K. Nr. X. a w szczególności Okręgowy Urząd Wychowania Fizycznego i Przeposobienia Wojskowego.

Z organizacji społecznych z którymi współpracował Związek wymienić należy: Tow. Gimnastyczne „Sokół”, T. S. L., Związek Harcerstwa Polskiego i Związek Oficerów Rezerwy.

Do działalności Związku nazewnątrz zaliczyć także należy wykłady sekretarza generalnego do słuchaczy 5-go roku seminarjum duchownego i liczny szereg konferencyj z przedstawicielami patronatów Stowarzyszeń.

V.

Działalność programowa Związku.

Związek jako centrala diecezjalna powinien z założenia swego dopomagać Stowarzyszeniom do spełniania zadań przewidzianych przez statut. Toteż w roku sprawozdawczym Związek zwracał na te sprawy pilną uwagę, a wyrazem tych starań są w okólniku związkowym odpowiednie wskazania dotyczące następujących działów:

1) *Pogłębienia wychowania religijnego i moralnego.*

(Porównaj artykuły: Czuwać, modlić się i pracować. Co należy uwzględnić przy „Święcie Młodzieży”. Nasze „Święto Młodzieży”).

2) *Wychowania organizacyjnego członków:*

(Nasz program pracy. Zmiana patrona w S. M. P. Uwagi na Zjazd Delegatów. Stała bolączka. Kiedyż nareszcie. Na okres zimowy. Zaprowadźcie abonament obowiązkowy. Okres zimowy. Z końcem roku i t. d.)

3) *Wykształcenie zawodowe:*

Ten praktyczny kierunek pracy, niezmiernie ważny dla naszej narodowej przyszłości gospodarczej, staraliśmy się często podkreślać w naszych pismach i okólnikach, jakkolwiek z braku

środków finansowych nie mogliśmy należycie rozwinąć tego działu w samym Sekretarjacie i propagować go w Stowarzyszeniach przez odpowiednich instruktorów.

Pomimo trudności natury finansowej i personalnej zdołał Związek przeprowadzić w tym roku z dobrym wynikiem konkurs uprawy kukurzdzy „Wczesno-bydgoska“, w którym sześć Stowarzyszeń uzyskała nagrody pieniężne, a cztery dyplomy pochwalne.

Na rok 1930 ogłoszono i przygotowano oprócz konkursu kukurydzianego, — konkurs uprawy buraków pastewnych, kapusty i morwy.

4) *Wychowanie fizyczne i przysposobienie wojskowe* weszło w tym roku sprawozdawczym w nowy okres rozwoju, przez pozyskanie stałego instruktora z tej dziedziny pracy. W krótkim stosunkowo czasie potrafił on zorganizować i urządzić trzydniowy kurs informacyjny od 9 do 11 listopada dla naczelników sportowych w Stowarzyszeniach. Na zakończenie kursu urządzono zawody lekkoatletyczne o mistrzostwo Związku.

Ponadto starał się Związek o to, aby w każdym Stowarzyszeniu zawiązano hufiec p. w. w którymby ćwiczyli członkowie regularnie pod okiem instruktorów wojskowych; jak świadczy poniższa tabela, ten kierunek pracy był w Stowarzyszeniach dość ożywiony, a z pewnością w przyszłości jeszcze więcej się rozwinie.

VI.

Sprawozdanie finansowe.

Działalność Związku jako centrali diecezjalnej doznawała wielu przeszkód z tego powodu, że jej zasoby finansowe były w stosunku do potrzeb Stowarzyszeń wprost minimalne. W ilu to wypadkach musiał Sekretarjat generalny zrezygnować z przeprowadzenia niejednej pożytecznej sprawy, albo wprost dawać odmowną odpowiedź Stowarzyszeniom, gdy ich zarządy zwracały się do Związku o pomoc finansową, gdyż z braku funduszków nie można było zaspokoić najpilniejszych nawet potrzeb w samym Sekretarjacie.

Wszelkie koszty utrzymania Sekretarjatu jen. oraz wydatki związane z jego pracą, powinny być zasadniczo pokryte ze składek Stowarzyszeń do Związku należących. Tymczasem jak stwierdza poniżej zamieszczone zamknięcie rachunków Związku, odnośna pozycja składki związkowej, mimo że Stowarzyszenia płaciły ją dość regularnie, stanowi bardzo małą część funduszków Związku. Musieliśmy zatem uciekać się do innych źródeł — jak: szukać członków spierających, zająć się rozsprzedażą druków organizacyjnych i innych przedmiotów, szukać zapomóg i t. d.

W szczegółach sprawozdanie nasze tak się przedstawia:

1. Obroty kasowe za rok 1929.

	D o c h o d y :	Zł.	gr.	W y d a t k i :	Zł.	gr.
1	Saldo z roku 1928	5.154	68	Administracja:		
2	Składka od Stowarzyszeń	471	08	a) pensje	2.589	14
3	Członkowie wspierający	410	—	b) lokal	408	57
4	„Święto Młodzieży”	2.329	74	c) przyb. kanc.	243	65
5	Subwencje:			d) poczta	571	18
	a) Zjednocz.			e) organizac.	355	30
	b) D. O. K. Nr. X.			f) drobne	33	17
	c) Ks. Bp. Nowak					
6	Sprzedaż druków	3.870	—	Zakupno towarów	4.201	01
7	Przechodnie	9.363	35	Organizacyjno-propagandowe	13.217	54
8	Splata należności czynnych	3.438	64	Pożyczka	1.124	02
9	Odsetki	1.610	47	Splata długu	1.000	—
10	Drobne	99	70	Przechodnie	3.000	—
		11	75	Różne:	2.784	04
				a) inwentarz	225	20
				b) włamanie	625	01
				Saldo	850	21
		26.759	41		582	59
					26.759	41

2. Rachunek strat i zysków za rok 1929.

S t r a t y :		Zł.	gr.	Z y s k i :		Zł.	gr.
1	Administracja	4.201	01	1	Składka związkowa	471	08
2	Organiz. i propag.	1.124	02	2	Członkowie wspierający	410	—
3	Nadzwyczajne (właman.)	625	01	3	Subwencje	3.870	—
4	Amortyzacja ruchomości	363	48	4	„Święto Młodzieży”	2.329	74
5	Zysk	867	—	5	Odsetki	99	70
		7.180	52			7.180	52

3. Bilans per 31. grudnia 1929 r.

A k t y w a :		Zł.	gr.	P a s y w a :		Zł.	gr.
1	Kasa	582	59	1	Kapitał	14.309	58
2	Dłużnicy	4.488	18	2	Wierzyciele	816	66
3	Towary — zapas	7.560	47	3	Zysk	867	—
4	Ruchomości	2.407	—				
5	Papiery wartościowe	955	—				
		15.993	24			15.993	24

Komisja rewizyjna zbadała zapiski w księgach i porównała je z załącznikami i znalazłszy wszystko w należytem porządku, stwierdza zgodność bilansu z przedłożonemi księgami.

(—) Ludomił Fiatkiewicz.

W Przemysłu, dnia 30-go maja 1930 r.

(—) M. Nowosielski.

VII.

Program i budżet na rok 1930.

Jakkolwiek finansowe położenie Związku — jak świadczy powyższe zamknięcie — pozostawia wiele do życzenia, to przecież i przy tych skromnych funduszach pragnie zarząd Związku przeprowadzić w najbliższej przyszłości szereg najkonieczniejszych zadań do których należą:

1) *Zorganizowanie Okręgów* t.j. powiatowych organizacyj Stowarzyszeń, aby im zapewnić lepszą opiekę i pogłębić ich pracę.

2) *Przygotowanie zawodowe* szczególnie młodzieży wiejskiej pragniemy uwzględnić w najszerszych ramach przez propagowanie konkursów rolniczych i w tym celu Związek musi mieć fachowego instruktora.

3) *Wychowanie fizyczne* musi być również głębiej ujęte i racjonalniej poprowadzone, co niewątpliwie uda się przeprowadzić przy pomocy pełnego zapалу dla tej sprawy p. komendanta związkowego.

Z braku miejsca pomijamy już inne nie mniej ważne zadania, które nas czekają w roku najbliższym. Chcemy tylko zaznaczyć, że wykonanie programu zależy w głównej mierze od środków pieniężnych, a te niestety są w Związku bardzo szczupłe wobec ogromu koniecznych prac i dlatego w tym miejscu śmiemy zaapelować gorąco do wszystkich sympatyków naszej akcji o **wydatne poparcie finansowe**, bo jak świadczy nasz poniżej przedstawiony plan finansowy — nie mając funduszy własnych liczymy wiele na ofiarność zyczliwych nam osób i instytucyj.

Budżet na rok 1930.

Dochody:		Zł.	gr.
1.	Składka związkowa	450	—
2.	Członkowie wspierający	500	—
3.	Święto „Młodzieży”	2.400	—
4.	Sprzedaż towarów	2.600	—
5.	Różne	800	—
6.	Subwencje	7.150	—
		<u>13.900</u>	<u>—</u>
Wydatki:		Zł.	gr.
1.	Administracja: a) pensje	4.020.—	5.820
	b) lokal	520.—	
	c) poczta	700.—	
	d) przybory kanc.	400.—	
	e) ubezpieczenia	180.—	
2.	Organizacyjne: a) wyjazdy	1.500.—	2.850
	b) okólnik	90.—	
	c) propaganda	380.—	
	d) składka Zjedn.	70.—	
3.	Przysposobienie zawodowe	2.500	—
4.	Wychowanie fizyczne i przysp. wojsk.	2.000	—
5.	Biblioteka	300	—
6.	Nieprzewidziane	430	—
		<u>13.900</u>	<u>—</u>

Działalność Stowarzyszeń.

1. Na początku roku sprawozdawczego było Stowarzyszeń	59
w ciągu roku przybyło	8
	<hr/>
	razem
	67
w ciągu roku ubyło	16
stan z końcem roku sprawozdawczego	51
	<hr/> <hr/>

Pierwszy to wypadek w życiu naszego Związku, ten ubytek (i to 13^{0/0}) ze stanu liczebnego Stowarzyszeń. O powodach wspomniano w uwagach wstępnych — tutaj zaś wskazać należy tylko na ten niezrozumiały fakt, że dziś w wieku organizacji i młodzieży, przy tak silnej propagandzie na rzecz pracy nad młodem pokoleniem — zaledwie w 8 miejscowościach powstały nowe Stowarzyszenia! To absolutnie za mało — i w przyszłości musi się to zmienić na lepsze!

Z zadowoleniem podkreślić należy tę okoliczność, że sprawozdania nadeszły w tym roku wszystkie 51 Stowarzyszeń t. j. 100^{0/0}. Świadczy to nieźle o wyrobieniu organizacyjnym — i życzyliby sobie tylko należało, aby nasi członkowie wszystkie obowiązki życiowe spełniali zawsze tak samo pilnie i sumiennie. Również wypełnianie formularzy sprawozdawczych było w tym roku dokładniejsze niż dawniej.

Z nadesłanych sprawozdań wynika, że w 51 Stowarzyszeniach było 1220 członków; w tem 548 poniżej lat 18, a 672 ponad lat 18. Z pośród starszego społeczeństwa miały Stowarzyszenia 205 członków wspierających, z czego na 1 Stowarzyszenie przeciętnie wypadałoby 4 członków. Niestety zaledwie 16 Stowarzyszeń postarało się o takich członków, reszta ich zupełnie nie ma.

Członków patronatów, którzy czynnie współpracują z młodzieżą i są jej przyjaciółmi i doradcami liczyły Stowarzyszenia 161. Przeciętnie więc każde Stowarzyszenie miało 3 członków w patronacie. Patronaty odbyły 48 posiedzeń. Uwzględniając ważną rolę patronatu w życiu Stowarzyszeń powiedzieć należy, że posiedzeń tych było za mało, bo w szeregu Stowarzyszeń zupełnie ich nie urządzano — a w bardzo niewielu zbierał się patronat zaledwie 1—2 razy do roku. Musimy zdać sobie z tego jasno sprawę, że im intensywniej pracują patronaty — tem silniejszą i trwalszą na przyszłość jest też praca samych Stowarzyszeń.

2. Wewnętrzna praca Stowarzyszeń, której celem jest wszechstronne przygotowanie młodzieży dorastającej do życia obywatelskiego, obejmowała wszystkie dziedziny życia i niepodobna jej tu dokładnie omówić. Zaznaczyć tylko należy, że uwzględniała ona następujące kierunki:

a) Praca wychowawcza.

Na pierwszym miejscu stawia organizacja nasza wychowanie moralne młodzieży, podstawą zaś wszelkiego wychowania jest religia. Stąd to dążymy do tego w Stowarzyszeniach, aby zasady katolickie stały się dla młodzieży normą i drogowskazem życiowym, aby z źródeł nadprzyrodzonych czerpała siłę do walki ze złem, aby była katolicką w uczynkach.

Jak w praktyce spełniały Stowarzyszenia te zadania świadczy poniższe zestawienie:

Rok	Komunji św. wspólnych	Rekolekcyj	Święto Młodzieży	Kółek religijnych
1928	84	23	44	5
1929	54	22	37	4

b) Wychowanie organizacyjno-obywatelskie.

Stowarzyszenie, to szkoła życia obywatelskiego, w której członkowie uczyć się mają spełniania obowiązków nałożonych księgą praw — statutem, oraz uchwał i zarządzeń władzy t. j. Związku, patronatu i zarządu. W szeregach organizacji przygotować się mają członkowie do zgodnej i ofiarnej pracy dla dobra ogólnego, aby następnie z temi dodatnimi cechami charakteru, wejść w życie jako już dojrzały obywatele.

Doniosłą rolę w tym względzie mają wszelkiego rodzaju zebrania, na których młodzież zyskuje nowe wiadomości, pobudza się do pracy twórczej i uzgadnia wszelkiego rodzaju rozbieżności. Jak przedstawiał się ten odcinek pracy naszych Stowarzyszeń wynika z następującej tabeli:

Rok	Posiedzeń		Zbiórek zastęp.	Kursów	K ó ł e k			
	ogól.	zarz.			ośw.	śpiew.	muz.	zawod.
1928	903	726	8	5	5	17	10	7
1929	770	582	1	3	4	17	8	14

c) Działalność oświatowo-kulturalna.

Szeroko prowadzona praca kulturalno-oświatowa w Stowarzyszeniach, ma podnosić poziom umysłowy młodzieży. Druhowie nasi mają tu uzupełnić i pogłębić swoje wiadomości wyniesione ze szkoły powszechnej i zaznajomić się z różnorodnymi zagadnieniami, z którymi spotykają się w życiu. Wykłady i pogadanki z rozmaitych dziedzin, wygłaszane często przez samych chłopców, a następnie biblioteki i czasopisma organizacyjne mają ułatwić członkom pogłębienie oświaty. Oto jak przedstawiała się praca w tej dziedzinie:

Rok	Wykładów		Przedst. wieczor.	Deklamacyj	Innych urozmaic.	Zebrzań
	ogól.	wygl. czł.				
1928	645	137	242	251	133	903
1929	493	125	192	138	146	770

Pracę oświatową ma ułatwiać w Stowarzyszeniach czytelnictwo książek i czasopism. W tym celu wprowadzono w naszej organizacji obowiązkowy abonament pisenika „Przyjaciel Młodzieży”. Niestety Stowarzyszenia nie chcą zrozumieć wielkiego znaczenia tej sprawy i jak świadczy poniższa tabela nie wykonują obowiązku statutowego o pobieraniu gazetki związkowej przez wszystkich członków:

Rok	Bibl.	Tomów	Wypoż.	A b o n o w a n o			
				Przyjac.	Kierow.	Okóln.	Innych
1928	45	7071	8266	736	52	336	30
1929	37	6106	5934	511	45	306	52

d) Wychowanie zawodowe.

W Stowarzyszeniach skupia się młodzież pozaszkolna pracująca w rozmaitych zawodach; to też nie może być objęte dla organizacji wykształcenie zawodowe, kwestja pracy i zarobku. Pozostawiając ściśle wykształcenie zawodowe instytucjom do tego powołanym — kładziemy w naszej pracy wielką uwagę na wychowanie zawodowe, to jest wpojenie zasad uczciwości i obowiązkowości zawodowej. Zadaniom tym służyły kółka zawodowe, kółka prac ręcznych, wystawy i t. p. Wiele pożytku szczególnie dla młodzieży rolniczej dają t. zw. **konkursy przysposobienia rolniczego**. Wprowadzono je

u nas na wzór amerykański i na początek wybrano do uprawy kukurydzę, gatunek specjalnie przystosowany do naszego klimatu.

W roku sprawozdawczym stanęło do konkursu rolniczego 17 Stowarzyszeń. Niestety z braku fachowej pomocy ze strony Związku, nie wszystkie Stowarzyszenia doprowadziły prace konkursowe do końca. Staraniem naszym będzie, aby na przyszłość wszystkie Stowarzyszenia wiejskie wzięły udział w konkursach rolniczych i aby tę metodę praktycznej nauki gospodarczej na roli, przeprowadzić w Stowarzyszeniach jak najlepiej, bo wychowanie zawodowe to dziedzina, która ma szczególne znaczenie dla naszych druhów i dlatego musimy ją jak najlepiej rozwinąć.

e) Wychowanie fizyczne.

Uprawiając ćwiczenia w naszej organizacji pamiętamy o tem stale, że wychowanie fizyczne, to nie tylko środek wzmacniający ciało, ale przede wszystkim oddziaływający dodatnio na ducha ćwiczących. Ćwiczenia i zbiórki dają bowiem sposobność do wyrobienia karności i posłuszeństwa, rozwijają wytrwałość i uczą uprzejmości i rycerskości wobec współzawodników. To też członkowie naszych kółek sportowych muszą w pierwszym rzędzie spełniać należycie swoje obowiązki religijne, zawodowe i organizacyjne. Nie chcemy wyrabiać rekordzistów—ale pragniemy, aby ćwiczenia fizyczne uprawiane były przez wszystkich druhów, aby przez to podnieść ogólny poziom fizyczny i moralny organizacji.

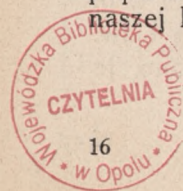
Działalność Stowarzyszeń na polu wychowania fizycznego ilustruje następujące zestawienie:

Rok	Hufców p. w.	W nich członk.	Kółek w. f.	W nich członk.	Wycie- czek	Zawod. sport.
1928	35	569	22	476	59	32
1929	25	360	20	266	70	19

Oto skromny zarys szlachetnych wysiłków naszej stowarzyszonej młodzieży. Oddajemy go do rąk katolickiego społeczeństwa z tem przekonaniem, że wzbudzi ono dla spraw młodzieży **należyte zrozumienie i zainteresowanie**, a co zatem idzie także większe niż dotychczas moralne i materialne poparcie u wszystkich, którym dobro Kościoła i Ojczyzny naszej leży na sercu.

Zarząd Związku

Młodzieży Polskiej Męskiej.

ZWIĄZEK MŁODZIEŻY POLSKIEJ MĘSKIEJ

PRZEMYŚL, ul. Katedralna l. 18a.

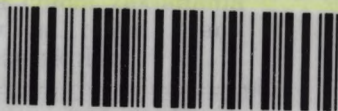
posiada na składzie i poleca:

- I. **Druki organizacyjne dla stowarzyszeń:**
 1. Statuty i regulaminy dla Stow. męskich.
 2. Karty legitymacyjne i zgłoszenia na członka.
 3. Księgowość dla Zarządów Stowarzyszeń.
 4. Zaproszenia na członków wspierających.
 5. Afisze na zebrania i inne druki drobne.
- II. **Utwory sceniczne dla młodzieży i starszych.**
- III. **Materiały do wykładów, odczytów i pogadanek.**
- IV. **Broszury organizacyjne** — traktujące o sposobach pracy, zakładaniu i prowadzeniu Stowarzyszeń, o pracy zarządu i t. d.
- V. **Biblioteczkę wieczornicową:** są to tanie broszury zawierające gotowy materiał składający się na program jednej uroczystości — jak przemowa okolicznościowa, deklamacje, śpiewy, urozmaicenia i t. d.
- VI. **Biblioteczkę wychowania fizycznego:** — podręczniki do musztry, gimnastyki gier pokojowych i na wolnym powietrzu.
- VII. **Śpiewniki i urozmaicenia** — jak: gry towarzyskie, monologi, pantominy i t. p.
- VIII. **Odznaki organizacyjne dla członków Stowarzyszeń.**
- IX. **Materiały na mundurki** oraz gotowe ubrania organizacyjne: czapki, bluzy, koszulki, pasy i t. d.
- X. **Wszelkie druki parafjalne.**
- XI. **Artykuły dewocyjne** — jak książeczki, różańce, medaliki, skaplerze, obrazki do I. Komunii św. książeczkowe, krzyże i t. p.
- XII. **Podręczniki do nauki religii**
- XIII. **Brewiarze, mszały, wszystkie i brewiarzy, birety dla P. T.**

Na żądanie wysyła Związek delektacji Stowarzyszeń i urządzania wykładów w organizacjach młodzieży

Wojewódzka Biblioteka
Publiczna w Opolu

CM KEK 317572

000-317572-00-0